

Инженеринг на изискванията

Лекция 1

Съдържание

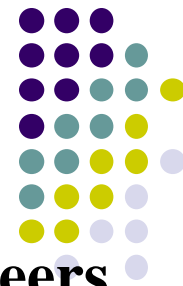
- Основни концепции и дефиниции
- Роля на Инженеринга на Изискванията (ИИ) като част от системния инженеринг
- Какво инженерите по изискванията правят?
- Връзки на ИИ с
 - организационния процес
 - процеса на разработката

Какво е **изискване** на софтуерна система?

What is a software requirement?

Изискване на софтуерна система - 1

Institute of Electrical and Electronics Engineers

IEEE Stud. 610.12-1990

Дефиниция (софтуерно изискване):

- 1) Условие или способност на софтуера, необходимо на потребителя, за да реши проблем или да постигне определена цел.
- 2) Условие или способност, което трябва да има системата или компонент на системата, за да удовлетвори договор, стандарт, спецификация или друг формално наложен документ.
- 3) Документално представяне на условието или способността от т.1) и т.2) .

Изискване на софтуерна система - 2

- Описание на **услугите/функционалностите** и
- **на ограниченията** на системата са изисквания на системата.
- Документирано представяне на **нужда, способност или качество** на софтуерна система.
- Изискванията се дефинират по време на процеса на Инженеринга на изискванията.

Изискванията се откриват, а не намират - 1

*“Requirements **cannot be** observed or asked for from the users, but **have to be created together** with all the stakeholders.”*

Vesa Torvinen

- So far we used words like requirements:
 - capture (обхващам)
 - gathering (събирам в сбирка, колекция ...)
 - trawling (тралене)
 - elicitation (извличане, изваждане, разкриване)

Изискванията се откриват, а не намират - 2

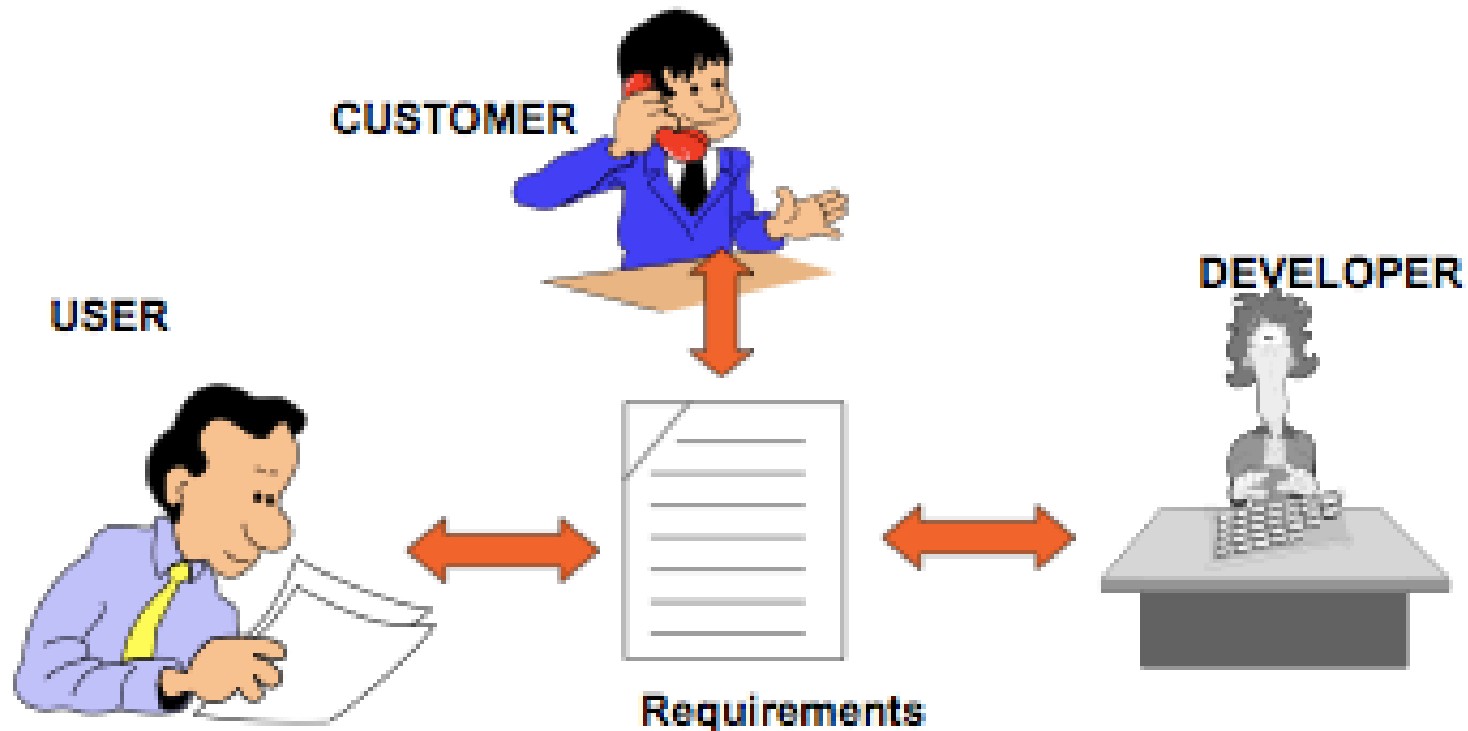

- “Откриване” означава много и различни дейности:
 - Нови идеи (being open to new ideas);
 - Креативност (applying creative effort);
 - Работа в екип (working as a team);
 - Фокусирани въпроси (asking questions that focus the search);
 - Да се намери специфичното (intending to find particular kinds of thing);
 - Да се представи в разумна рамка на разглеждане (fitting whatever is found into a reasoned framework);
 - Отнасяне към подобни случаи (relating whatever is found to similar discoveries).
- Примери!

... и още защо са важни изискванията?

Те са единствената част, която всички разбират.
Основа за бъдещата разработка.

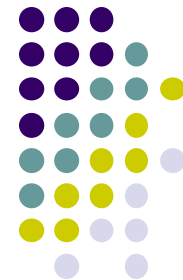

Когато се изгражда софтуерна система се задават следните основни въпроса:

- How do we determine the requirements?
- How can we analyse and document these requirements?
- How do we make sure that we've got the right requirements?
- How do we manage and evolve the requirements?

Процес на инженеринг на изискванията (Requirements Engineering process) -1

Дефиниция: Систематичен процес на идентифициране, анализиране, документиране и проверка на функционалностите (услугите) и ограниченията на даден софтуер.

Ian Sommerville

Процес на установяване и документиране на услугите, които клиент изисква от системата, както и на ограниченията, при които системата да работи и да бъде разработвана.

Инженеринг на Изискванията - класическото понятие

- **Дефиниция** (Инженеринг на изискванията): Прилагане на систематичен, дисциплиниран, количествено измерим подход към спецификацията и управлението на изискванията
 - Приложение на инженерството към изискванията.
- **Цел на ИИ: пълни, недвусмислени** изисквания преди проектирането
 - Спецификацията на идеалните изисквания трябва да описва бъдещата система (или промяна в системата) толкова пълно и точно, че разработчиците да могат да внедрят системата, без да искат обратна информация.

However

Needs: paper, process

Reality check: Does this always work? ¹¹

Къде е мястото на ИИ в цялостния процес на разработка на софтуер?

Процес на разработка на софтуерния продукт

ИИ (RE) – същност 1:

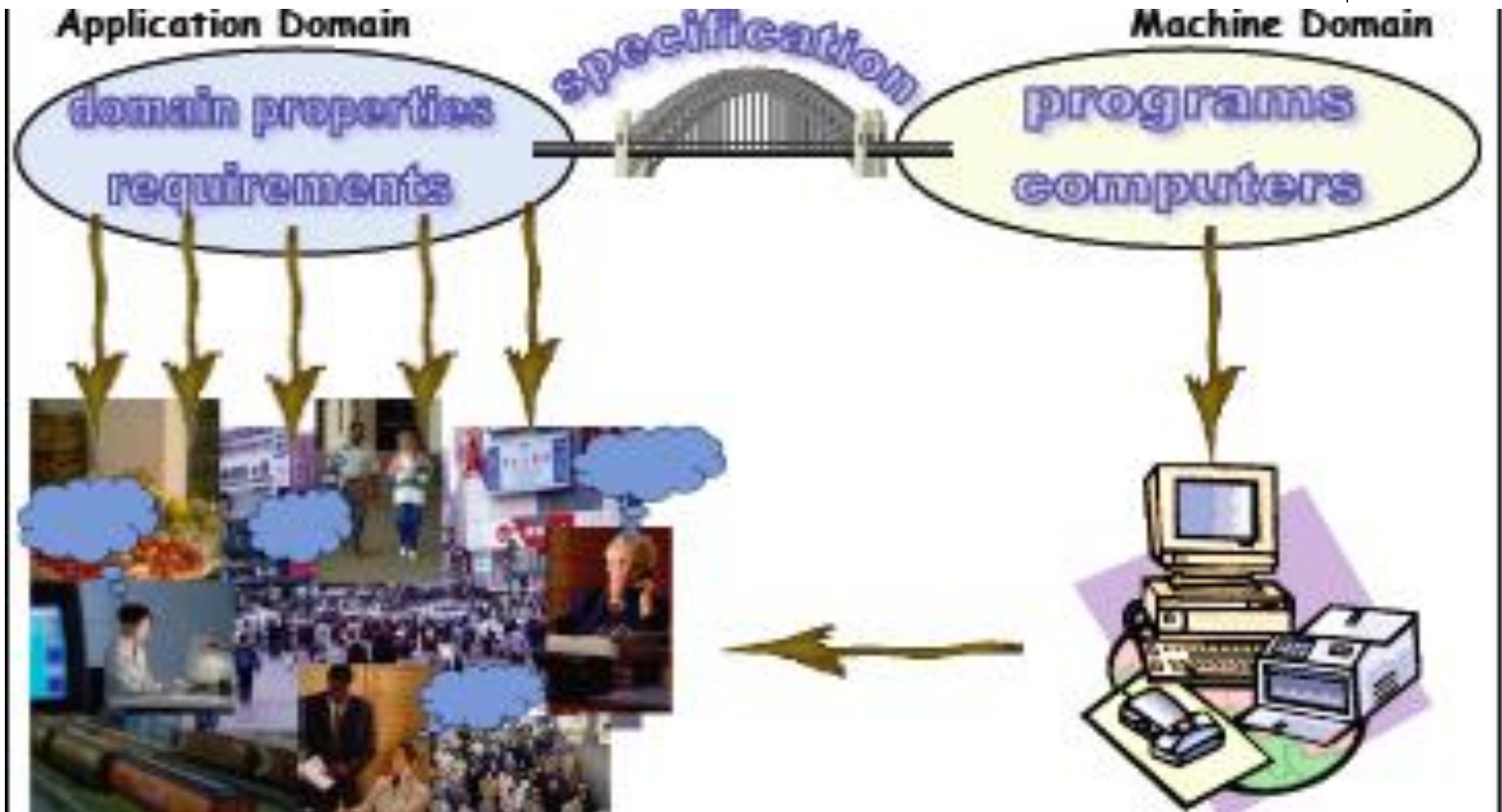
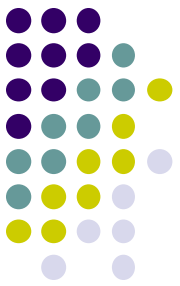

RE is a set of activities concerned with identifying the purpose of a software system, and the contexts in which it will be used. Hence, **RE acts as the *bridge* between the real world needs of users, customers, and other constituencies affected by a software system**, and the capabilities and opportunities afforded by *software-intensive technologies*.

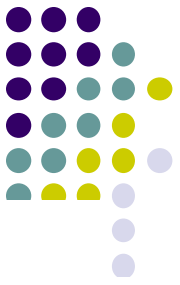
Steve Easterbrook

ИИ е в ролята на **мост** между нуждите на клиентите, ползвателите и останалите заинтересовани от работата на създаваната софтуерна система и техническите възможности, предлагани от (интензивните) софтуерните технологии.

Предизвикателствата?

ИИ – същност 2

Requirements Engineering (RE) is a set of activities concerned with identifying and communicating the purpose of a software-intensive system, and the contexts in which it will be used. RE acts as the bridge between the real-world needs of users, customers, and other constituencies affected by a software system, and the capabilities and opportunities afforded by software-intensive technologies.

Not a phase or stage

Communication is important as analysis

Quality means fitness for purpose.

Cannot say anything about quality unless you understand the purpose.

Designers need to know **how and where** the system will be used.

Requirements are **partly about what we need ...**

... and partly about what is possible.

Need to identify **all the stockholders** not just the customer and user.

Why it is “requirements” ?

Why it is “engineering” ?

Software-intensive systems – 1

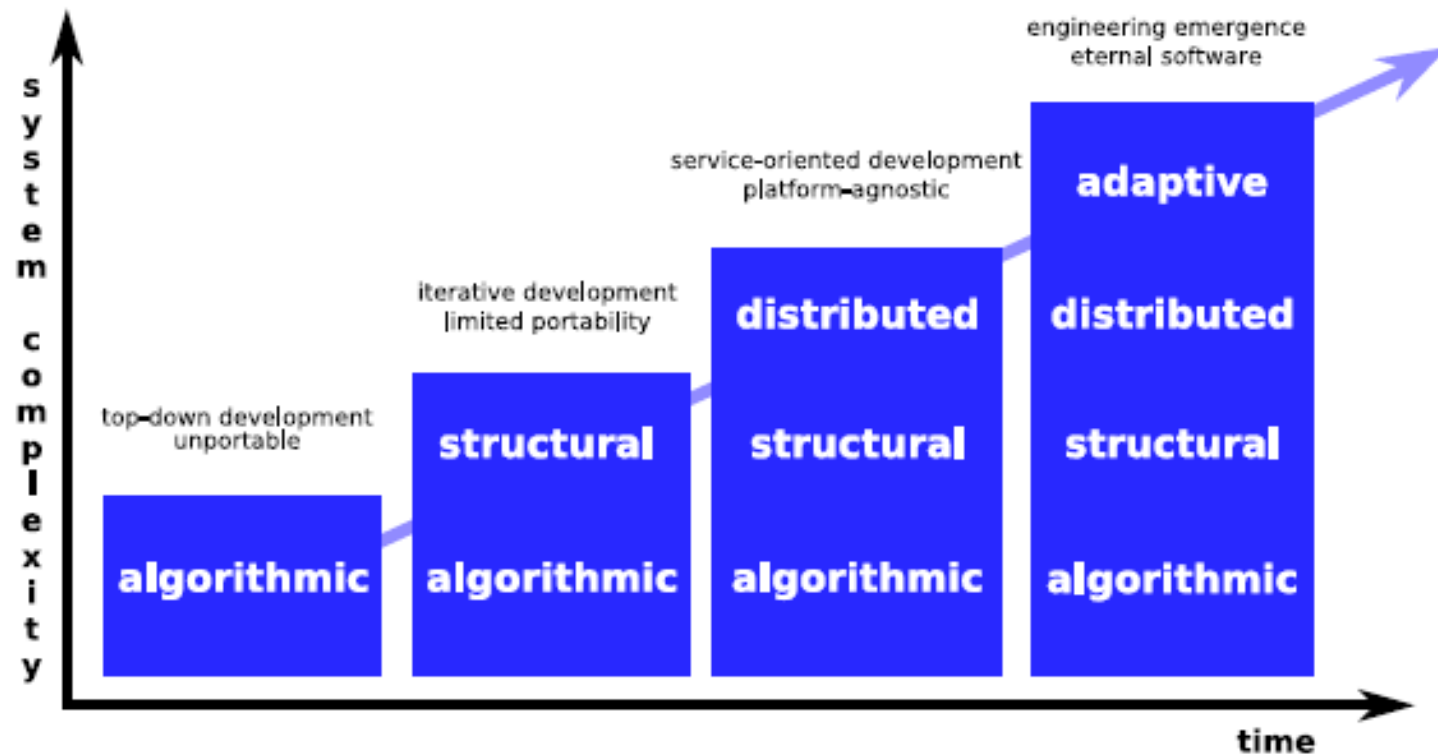

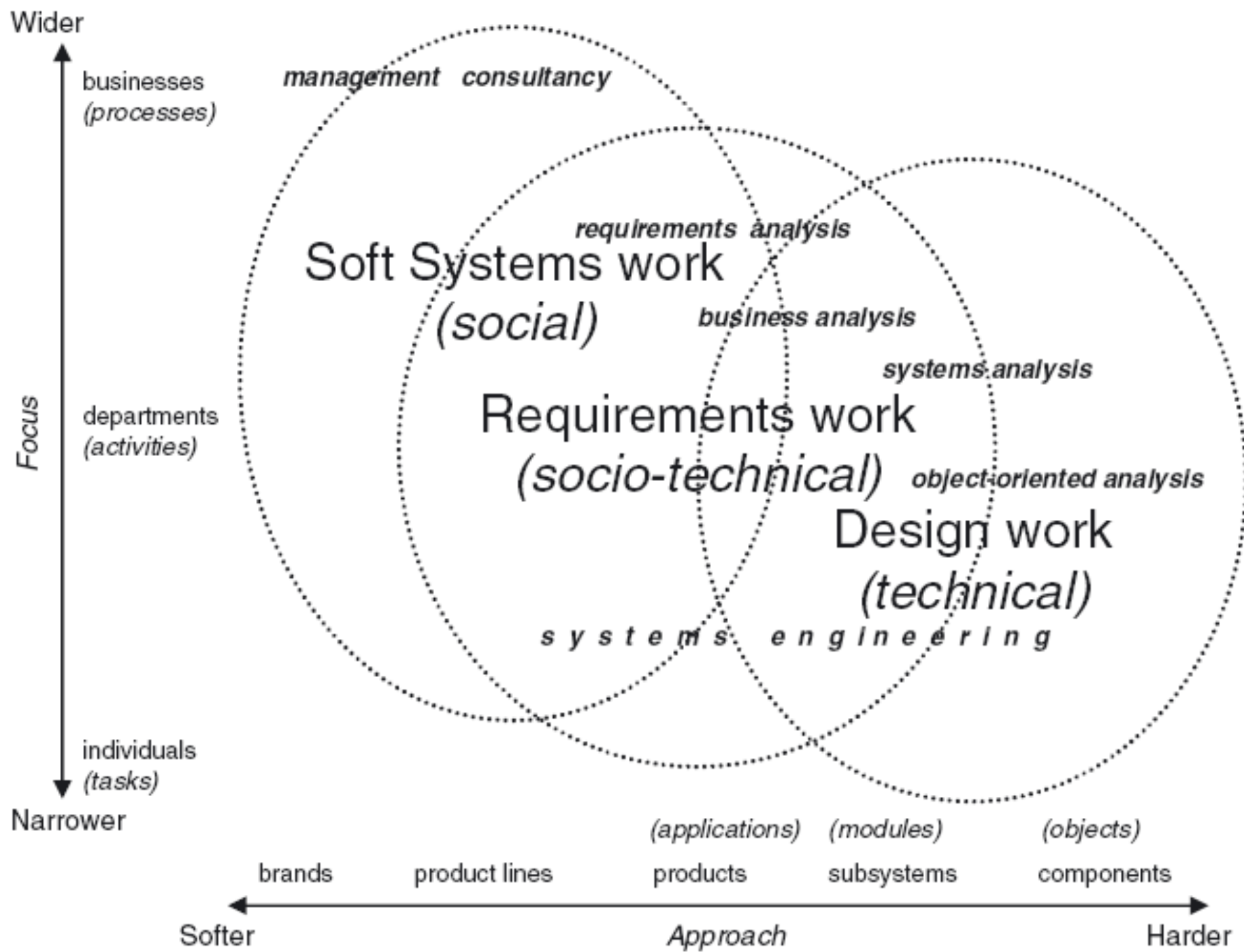
- Software (on its own) is useless
 - Software is an abstract description of a set of computations
 - Software only becomes useful when run on some hardware
 - Software + Hardware = Computing system
- A computer system (on its own) is useless
 - Only useful in the context of some *human activity* that it can support
 - A new computer system will change human activities in significant ways
- **Software + Hardware + Human activities = Software-intensive system**

Software-intensive systems 2

- Software makes many challenges during the time and today:
 - It is complex and adaptable
 - It can be rapidly changed on-the-fly
 - It turns general-purpose hardware into a huge variety of useful machines

Какво е спецификация на изискванията?

What is a requirement specification?

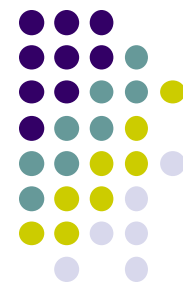
Спецификация на изискванията - 1

- The set of all requirements forms the basis for subsequent development of the system or system component.

Isn't it all?

Спецификация на изискванията - 2

Спецификацията е повече от списък ...

- Това е съвкупност от свързани, зависими елементи на изискванията, включващи дефиниции, цели, обосновки, измервания и друга информация

и още:

- ‘The requirements’ in the broad sense means a network of *interrelated requirement elements*: a requirement that satisfies a goal, is justified in a **rationale model**, using terms defined in the project dictionary, etc.

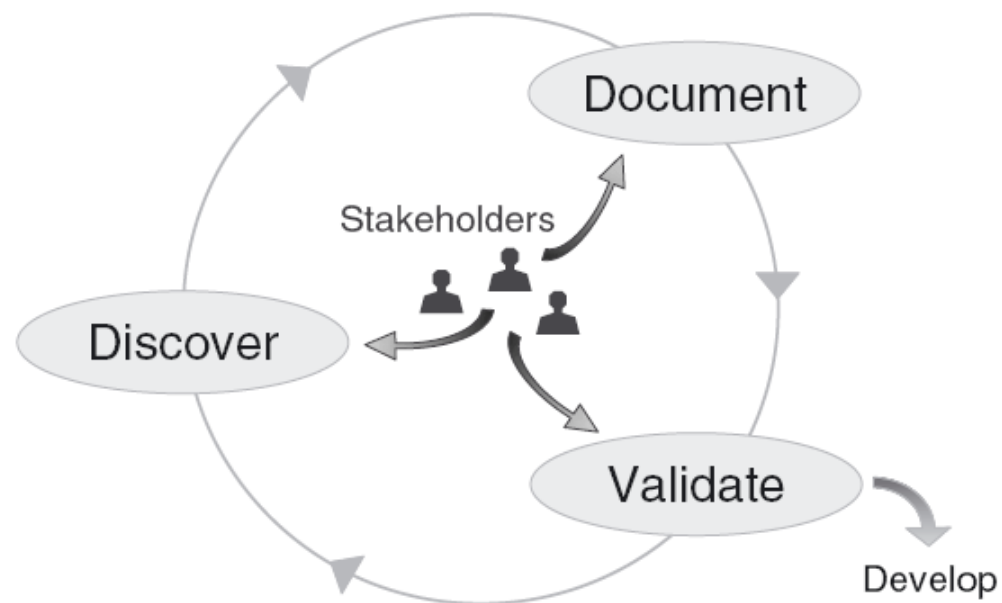
Discovery as search

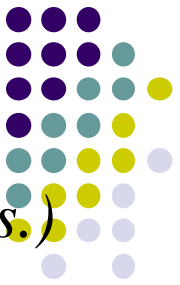
- Начин на мислене (A good way of thinking about discovery is as a search).
- Структуриране на знанието. (The structure of what you know drives what you discover next).
- **Колкото по-добре е организирано знанието за изискванията, толкова по-добре ще може да се открие онова, което наистина е необходимо.**
 - *Например:*
 - Формулирай целта (на системата, функционалността, услугата).
 - Използвай сценарии, за да изследваш как можеш да постигнеш целта.
 - Търси изключенията, който може да се срещнат.

Цикъл на проучването

- Общият процес може да бъде начертан като цикъл на проучване
- Цикълът на проучване е повече или по-малко това, което казва:
 - (Цикъл от) дейности в екип за формулиране на решение
 - Проверка на ефективността на решението

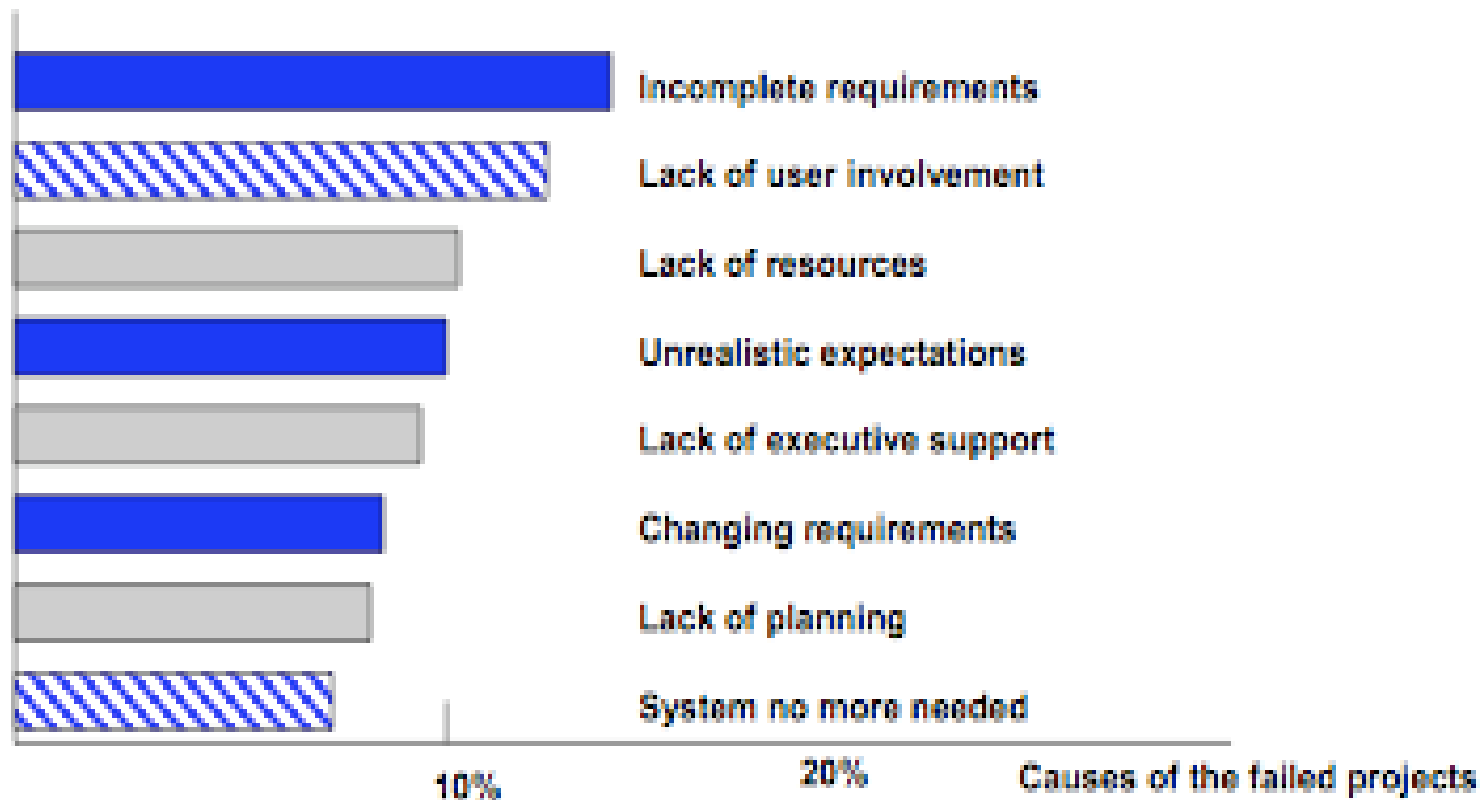
Защо изискванията са (много) важни?

- Колко струва ИИ? (*About 15% of system development costs.*)

НО !

- *Непълните и неконсистентни изисквания* са най-честите причини за проблеми на системата.

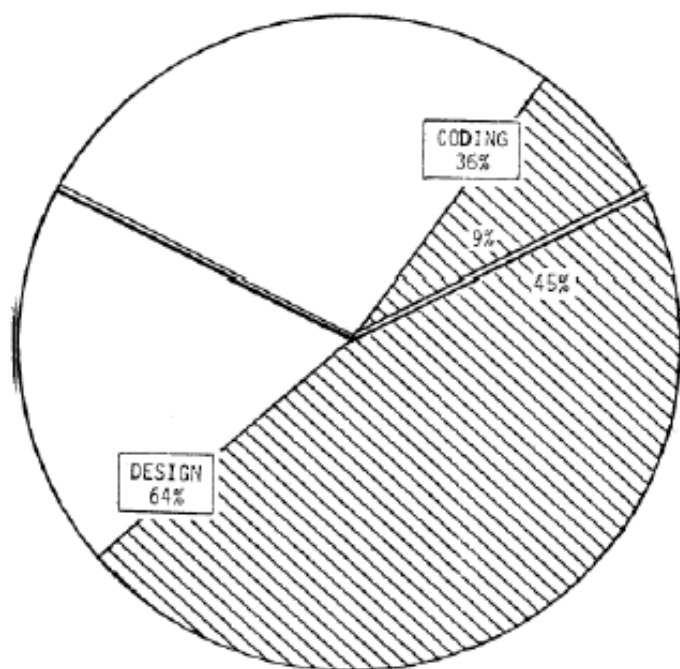

Мотивация за ИИ - 1

- “Errors are more frequent during requirements and design activities and are the more expensive the later they are removed”

Wording by [Endres2003]

 ERRORS FOUND
DURING OR AFTER
ACCEPTANCE TEST

Design: Errors fixed by changing the design
Coding: Errors fixed by changing only the code

From [Boehm 1975]

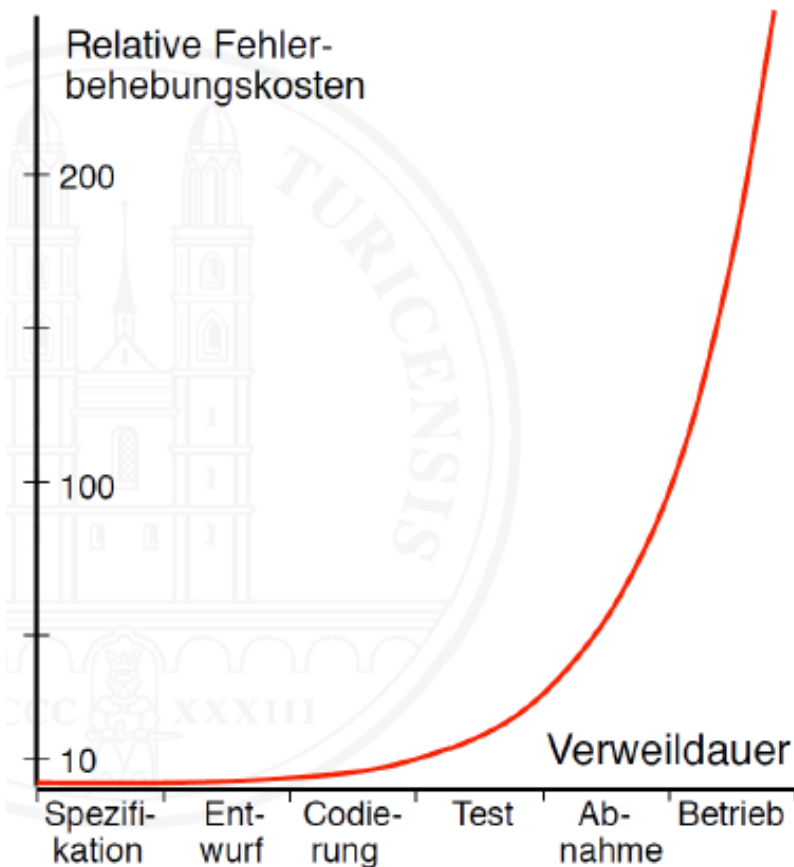

Barry Boehm
[Image: Wikipedia]

Мотивация за ИИ - 2

“Fix it later” is expensive

- Cost for removing errors depends on how long it stays in the software
- The later errors are detected, the more expensive their removal is
 - E.g. due to required re-design and implementation
- Good RE avoids requirements errors and thus saves cost for removing errors later

Мотивация за ИИ - 3

Barry Boehm investigated the cost to fix errors in the development of large software systems.

- **Топ три фактора за успех са:**
 - участие на потребителите;
 - подкрепа на изпълнителното управление;
 - ясно/точно записани изисквания.
- **Първите три фактора, водещи до провал, са:**
 - липса на информация от потребители;
 - непълни изисквания и спецификации;
 - променящи се изисквания и спецификации

Каква е връзката между изисквания и проектирането?

- Два основни (*парадоксални* 😊) принципа:

“Requirements and design are **interleaved**. They should, ideally, be separate processes but in practice this is impossible.”

Somerville

- Полезно е да **разделим** проблема от решението
 - и да документира проблема (описанието на системата) отделно от всички дизайнерски решения

Но!

- Това разделяне **никога не може да се постигне** в пълна степен
 - защото дизайнът променя света и следователно променя първоначалния проблем 😊.

Systems Engineering vs. Software Engineering

Инженеринга на изискванията се прилага както към софтуерни системи, така и към системите изобщо.

- В софтуерното инженерство обикновено се приема, че начинът, по който софтуерът взаимодейства със света, е фиксиран, като се използват стандартизирани входни и изходни устройства.
- Задачата в системното инженерство е да се проектира цяла система, от която софтуерът е само един компонент.

Какво правят инженерите по изискванията?

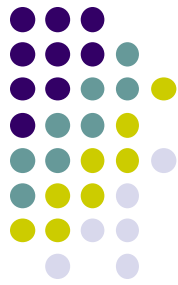
Какво правят инженерите по изискванията ? - 1

- Изявяват се в началото на проекта
 - Идентифицират проблем, който се нуждае от решение, резултат от:
 - неудовлетвореност от текущото състояние
 - нова възможност за бизнес
 - потенциал за спестяване на разходи и оптимизиране на бизнеса
 - *Анализът* на изисквания е агент на промяната

Какво правят инженерите по изискванията?

-2

- Инженерите по изискванията трябва да:
 - Идентифицират проблема/възможността
 - Which problem needs to be solved? (identify problem boundaries)
 - Where is the problem? (understand the Context/Problem domain)
 - Whose problem is it? (identify stakeholders)
 - Why does it need solving? (identify the stakeholders' goals)
 - How might a software system help? (collect some scenarios)
 - When does it need solving? (identify development constraints)
 - What might prevent solving it? (identify feasibility and risk)
 - Да бъдат/станат експерти в проблемната област

Какво правят инженерите по изискванията?

– взаимоотношения 1

- **С други субекти на организацията на процеса**
 - Мениджмънт
 - Маркетинг
 - Управление на взаимоотношенията с клиенти
- **Фокусът е в дейности по търсене и записване на информация :**
 - in RE process of making sense of the answers, requirements engineers may *build models, and test them* in various ways.
 - They *will communicate and negotiate* with a variety of stakeholders, to reach agreement on the nature of the problem.
 - They will help to *bridge* the gap between the problem and the solution,
 - and *manage the evolution* that takes place as the problem changes.

взаимоотношения 2

- С други субекти на разработването
 - Project management
 - Design
 - Quality assurance
 - System maintenance

■ Lots of sources for today's terminology

- Textbooks and articles about RE
- IEEE 610.12 (1990) – a slightly aged glossary of software engineering terminology
- IEEE 830-1998 – an outdated, but still cited RE standard
- ISO/IEC/IEEE 29148 (2011) – a new, but still rather unknown RE standard; provides definitions of selected terms, some of them being rather uncommon
- IREB Glossary [Glinz 2013] – influential through IREB's certification activities; used as a terminology basis in this course

FAQS about requirements

- What are requirements?

- What is requirements engineering?

- How much does requirements engineering cost?

- What is a requirements engineering process?

FAQs contd.

- What happens when the requirements are wrong?

- What is a requirements document?

- What are system stakeholders?

- What is the relationship between requirements and design?